യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 4
(സ്ഥിതി+പ്രകരണമ്)/സർഗം 1

അഥോത്/പത്തി+പ്രകരണാ/ദന+ന്തര-മിദം ശൃണു .
സ്ഥിതി+പ്രകരണം രാമ+ ജ്ഞാതം(ൻ) നിർവാണ-കാരി യത് .. 1

ഏവം(ൻ) താവ-ദിദം(വ്) വി+ദ്ധി/ ദൃശ്യം(ഞ്) ജഗ-ദിതി+ സ്ഥിതമ് .
അഹം(ഞ്) ചേ+ത്യാ+ദ്യനാ-കാരം/ ഭ്രാന്തി-മാ+ത്രമ-സ+ന്മയമ് .. 2

അകർ/തൃക-മരങ്/ഗം(ഞ്) ച/ ഗഗനേ ചി+ത്ര-മുത്ഥിതമ് .
അ+ദ്രഷ്ടൃ-കം(ഞ്)ചാനു-ഭവ/മനി+ദ്രം/ സ്വപ്ന-ദർശനമ് .. 3

ഭവിഷ്യത്/പുര-നിർമാണം(ഞ്) ചി+ത്ത-സംസ്ഥ-മിവോ-ദിതമ് .
മർകടാ-നല-താപാ+ന്ത/മസ+ദേവാർഥ-സാധകമ് .. 4

ബ്ര+ഹ്മ+ണ്യ-ന+ന്യ-ദ+ന്യാഭ-മമ്ബ്വാ/വർത-വദാ+സ്ഥിതമ് .
സ+ദ്രൂമ-പിനിഃ(ശ്)ശൂന്യം(ൻ) തേജഃ(സ്) സൗര-മിവാമ്/ബരേ .. 5

ര+ത്നാഭാ/പുംജ-മിവ ഖേ/ ദൃ+ശ്യ-മാനമ-ഭി+ത്തിമത് .
ഗന്ധർ/വാണാം പുരമിവ ദൃ+ശ്യംൻ നിത്യമ-ഭി+ത്തിമത് .. 6

*മൃഗ-തൃഷ്ണാംബ്/വിവാ-സ+ത്യം സ+ത്യ-വത്/പ്ര+ത്യയ+പ്രദമ് .
സംകല്പ-പുരവത്/പ്രൗഢ-മനു-ഭൂതമ-സ+ന്മയമ് .. 7

കഥാർഥ+പ്രതിഭാ-നാ+ത്മ ന+ ക്വചിത്-സ്ഥിതമ+സ്ഥിതമ് .
നിഃ(സ്)സാര-മ+പ്യതീ-വാന്തഃ(സ്)സാരം/ സ്വപ്നാ-ചലോ-പമമ് .. 8

ഭൂതാകാശ-മിവാ-കാര-ഭാസുരം ശൂ+ന്യ-മാത്രകമ് .
ശര-ദ+ഭ്ര-മിവാ+ഗ്ര+സ്ഥ/മല-മ+ക്ഷയ-മ+ക്ഷതമ് .. 9

വർണോ+ വ്യോമ-മല+സ്യേവ ദൃ+ശ്യ-മാനമ-വസ്തുകമ് .
സ്വപ്നാങ്ഗ-നാരതാ-കാര-മർഥ-നിഷ്ഠ-മനർ/ഥകമ് .. 10

ചി+ത്രോ+ദ്യാന-മിവോത്/ഫു+ല്ല/മരസം സരസാ-കൃതി .
പ്രകാശ-മപി നിസ്/തേജശ്-ചിത്രാർകാ-നല-വത്-സ്ഥിതമ് .. 11

അനുഭൂതം/ മനോരാ+ജ്യ-മിവാ-സ+ത്യമ-വാസ്തവമ് .
ചിത്ര-പദ്മാ-കര ഇവ/ സാര-സൗഗ+ന്ധ്യ-വർജിതമ് .. 12

ശൂ+ന്യേ+ പ്രകചിതം(ൻ) നാനാ-വർണമാ-കാരിതാ+ത്മകമ് .
അപി+ണ്ഡ+ഗ്രഹമാ-ശൂ+ന്യ-മി+ന്ദ്രചാപ-മിവോ+ത്ഥിതമ് .. 13

പരാ-മർശേന ശുഷ്യദ്/ഭിർ/ഭൂത-പേലവ-പല്ലവൈഃ .
കൃതംഞ്ച് ജഡമ-സാരാ+ത്മ കദലീസ്/തമ്ഭ-ഭാസുരമ് .. 14

സ്ഫുരി-തേ+ക്ഷണ-ദൃഷ്ടാ+ന്ധ/കാര-ച+ക്രക-വർതനമ് .
അ+ത്യ+ന്ത-മഭവ+ദ്രൂപ-മപി+ പ്ര+ത്യ+ക്ഷ-വത്-സ്ഥിതമ് .. 15

വാർ/ബുദ്ബുദ-മിവാ-ഭോഗി/ ശൂ+ന്യ-മന്തഃ(സ്)-സ്ഫുര+ദ്വപുഃ .
രസാ+ത്മകംഞ്ച് ചാ+പ്യ-രസ/മവി+ച്ഛിന്ന+ക്ഷയോ-ദയമ് .. 16

നീഹാര ഇവ വിസ്-താരി ഗൃഹീതം/ സ+ന്ന കിംചന .
ജഡ-ശൂന്യാ+സ്പദം/ ശൂ+ന്യംങ്ച് കേഷാ+ഞ്ചിത്/പരമാണുവത് .. 17

കിംചിദ്/ഭൂത-മയോ്+സ്മീതി+ സ്ഥിതം ശൂ+ന്യമ-ഭൂതകമ് .
ഗൃ+ഹ്യ-മാണോ്+പ്യസ+ദ്രൂപോ നിശാചര ഇവാ+സ്ഥിതമ് .. 18

ശ്രീരാമ ഉവാച .
മഹാ-ക-ല്പ+ക്ഷയേ ദൃശ്യ/മാസ്തേ ബീജ ഇവാ+ങ്കുരഃ .
പരേ ഭൂയ ഉദേ+ത്യേത+ത്തത ഏവേതി കിം(വ്) വദ .. 19

ഏവം/ ബോധാഃഖ് കിമ+ജ്ഞാഃസ് സ്യു-
രുത+ ജ്ഞാ ഇതി ച+ സ്ഫുടമ് .
യഥാവദ്/ഭഗവൻ-ബ്രൂഹി സർവ-സംശയ-ശാ+ന്തയേ .. 20

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ഇദം ബീജേ്+ങ്കുര ഇവ/ ദൃ+ശ്യ-മാസ്തേ മഹാശയേ .
ബ്രൂതേ യ ഏവ-മ+ജ്ഞ+ത്വ/മേത+ത്തസ്യാസ്തി ശൈശവമ് .. 21

ശ്രൃ+ണ്വേതത്/കിമ-സംബന്ധംങ്ച് കഥ-മേത-ദവാ+സ്തവമ് .
വിപരീതോ ബോധ ഏഷ വ+ക്തുഃ(ശ്) ശ്രോതു+ശ്ച മോഹകൃത് .. 22

ബീജേ കിലാങ്കുര ഇവ ജഗ-ദാസ്ത ഇതീ-ഹ യാ .
ബുദ്ധിഃ(സ്) സാ സത്/പ്രലാ-പാർഥം/ മൂഢാ ശൃണു കഥംങ്ച് കില .. 23

ബീജം ഭവേത്-സ്വയംൻ ദൃശ്യംഞ്ച് ചിത്താ-ദീ+ന്ദ്രിയ-ഗോചരമ് .
യവ-ധാനാദി-ധാന്യാനി യുക്തഃഫ് പ+ത്രാ+ങ്കുരോദ്/ഭവഃ .. 24

മനഃഷ്-ഷഷ്ഠേ+ന്ദ്രിയാ-തീതംയ് യത്-സ്യാ-ദതി-തരാ-മണു .
ബീജംൻ തദ്ഭവിതും ശക്തം സ്വയം/ഭൂർ/ജഗതാംങ്ച് കഥമ് .. 25

ആകാശാ-ദപി സൂ+ക്ഷ്മ+സ്യ പര+സ്യ പര-മാ+ത്മനഃ .
സർവാ+ഖ്യാ/നുപ-ലമ്/ഭസ്യ കീദൃശീ ബീജതാ കഥമ് .. 26

തത്-സൂക്ഷ്മ-മസദാ-ഭാസ-മസദേവ+ ഹ്യതാ-ദൃശമ് .
കീദൃശീ ബീജതാ ത+ത്ര ബീജാ-ഭാവേ കുതോ്ഽ+ങ്കുരഃ .. 27

ഗഗ-നാങ്ഗാ-ദപി+ സ്വച്ഛേ ശൂ+ന്യേ ത+ത്ര പരേ പദേ .
കഥം സ+ന്തി ജഗ+ന്മേരു-സമു+ദ്ര-ഗഗനാ-ദയഃ .. 28

ന കിംചി+ദ്യത്-കഥംങ്ങ് കിംചി+ത്തത്രാസ്തേ വ+സ്തു വ+സ്തുനി .
അസ്തി ചേ+ത്തത്/കഥംൻ ത+ത്ര വി+ദ്യമാനംൻ ന ദൃ+ശ്യതേ .. 29

ന കിംചി-ദാ+ത്മനഃഖ് കിംചിത്/കഥമേതി കുതോ്ഽഥവാ .
ശൂ+ന്യ-രൂപാ+ദ്ധടാ-കാശാജ്-ജാതോ്ഽ+ദ്രിഃഖ് ക്വ കുതഃഖ് കദാ .. 30

പ്രതി-പ+ക്ഷേ കഥംങ്ങ് കിംചി-ദാസ്തേ+ ച്ഛായാ-തപേ യഥാ .
കഥ-മാസ്തേ തമോ ഭാനൗ/ കഥ-മാസ്തേ ഹിമോ്ഽനലേ .. 31

മേരു-രാസ്തേ കഥ-മണൗ/ കുതഃഖ് കിംചി-ദനാ-കൃതൗ .
തദ-ത+ദ്രൂപ-യോരൈ+ക്യംങ്ങ് ക്വ+ ച്ഛായാ-തപയോ-രിവ .. 32

സാകാര-വട-ധാനാദാ-വ+ങ്കുരാഃ(സ്) സന്തി യു+ക്തിമത് .
നാകാരേ ത+ന്മഹാ-കാരംഞ്ങ് ജഗ-ദസ്തീ+ത്യ-യുക്തികമ് .. 33

ദേശാ+ന്തരേ യച്ച നരാ+ന്തരേ ച
ബു+ദ്ധ്യാദി-സർവേ+ന്ദ്രിയ-ശക്തി ദൃ+ശ്യമ് .
നാസ്/ത്യേവ ത+ത്ത+ദ്വിധ-ബു+ദ്ധി-ബോധേ
ന കിംചി-ദിത്യേവ തദു+ച്യതേ ച .. 34

കാ+ര്യ+സ്യ തത്-കാരണതാം പ്രയാതം
വ+ക്തീതി യസ്-തസ്യ വിമൂഢ-ബോധഃ .
കൈർ/നാമ തത്/കാര്യ-മുദേതി തസ്മാത്-
സ്വൈഃഖ് കാരണാ+ദ്യൈഃസ് സഹകാരി-രൂപൈഃ .. 35

ദുർ/ബുദ്ധിഭിഃ(ഖ്) കാരണ-കാ+ര്യ-ഭാവം
സംകല്പിതം(ൻ) ദൂരതരേ+ വ്യുദ+സ്യ .
തദേവ തത്-സത്യ-മനാദി-മ+ധ്യംഞ്ങ്
ജഗ+ത്ത-ദേതത്-സ്ഥിത-മി+ത്യ-വേഹി .. 36

ഇ+ത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ ദേവ-
ദൂതോ+ക്തേ മോ+ക്ഷോ-പായേഷു+ സ്ഥിതി+പ്രകരണേ ജ+ന്യജനി-
നിരാകരണം(ൻ) നാമ+ പ്രഥമഃ സർഗഃ .. 1 ..
ഓം
****

CHECKED BY GURU P.R.IYER
9.10.2023